

اولین همایش علمی پژوهشی توسعه و ترویج فرهنگ و هنر ایران

art.confnashr.ir

وضعیت پوشاک زنان در عصر صفوی

لیلا مهرآئین^{۱*}، علی محمودی عالمی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد گروه طراحی لباس، دانشکده غیردولتی غیرانتفاعی، موسسه آموزش عالی مارلیک، نوشهر، ایران.

۲- استاد گروه طراحی لباس، دانشکده غیردولتی غیرانتفاعی، موسسه آموزش عالی مارلیک، نوشهر، ایران.

alimehmodialemi@yahoo.com

چکیده

ارزش و اهمیت مقام زن در تاریخ ایران بسی گسترده و قابل تامل است. در دوران صفویه به واسطه رسمیت یافتن تشیع دوازده امامی، زن ایرانی در چارچوب اعتقادات مذهبی وضع خاصی پیدا کرد. مورخین ایرانی عصر مورد نظر به واسطه عدم دسترسی به حرمسرا و مصاحبه های حضوری، نتوانستند گزارش های مفصل و دقیقی ارائه دهند. آنچه از نوشته های سیاحان بر می آید زنان در دوره ی صفویه دارای حجاب و پوشش خاصی بوده اند و در پرده زندگی میگردیدند. تعصب مردان ایرانی به حدی بود که زنان خود را در محدودیت ننگه می داشتند و از دادن هر نوع آزادی امتناع می کردند و اجازه نمی دادند با مردان غریب معاشرت کنند. نمایش لباس زنان در این دوره بر حسب رسوم کشور ممنوع بود و نشان دادن آن را رسوایی می شمردند و معتقد بودند که با تماشای لباس یک زن می توان به قامت وی پی برد. به هر حال حجاب و پوشش در دوره صفویه امری قابل تامل بوده است و بزرگ ترین توهین برای مرد ایرانی آن بود که کسی روی زن او را ببیند. با تمام این کوشش ها، زنان حرمسرا از موقعیت خاصی برخوردار بودند طوری « که به دولت سایه » معروف شدند و در سیاست و مملکت داری دخالت نمودند. از عصر شاه عباس به بعد آنان قطب مهم سیاسی شده و در تعیین جانشین شاه اراده مستقیم داشتند.

واژگان کلیدی: پوشاک، زن، صفویه، سفر نامه نویسان فرنگی، شاه اسماعیل، شاه تهماسب، شاه عباس ...